

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta (HE 22/2017 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Jorma Hörkkö, liikenne- ja viestintäministeriö
- poliisitarkastaja Kari Onninen, Poliisihallitus
- erityisasiantuntija Juhani Puurunen, Liikenteen turvallisuusvirasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tieliikennelakia. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi ajoneuvojen suurimpia sallittuja massoja ja mittoja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät säännökset ajoneuvon painon etätunnistusjärjestelmästä ja kontin ja vaihtokorin painoa koskevien tietojen antamisesta kuormaa kuljettavalle liikenteenharjoittajalle ja valvoville viranomaisille.

Painojen etätunnistusjärjestelmästä säädettäisiin tässä vaiheessa vain direktiivissä edellytetyt vähimmäismääräykset tielle sijoitettavan valvontajärjestelmän käyttöön ottamiseksi. Järjestelmän valinta tehdään myöhemmin kaikissa jäsenvaltioissa. Direktiivissä sallittu toinen vaihtoehto olisi ajoneuvon pakolliseen laitteeseen perustuva järjestelmä.

Kontin ja vaihtokorin painotietojen antamisesta kuljettajalle ja valvontaviranomaisille säädettäisiin samalla tavalla kuin voimassa olevassa laissa säädetään muista kuorman turvallisuuteen vaikuttavien tietojen antamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan direktiivin säännösten mukaisesti viimeistään 7 päivänä toukokuuta 2017.

Valiokunnan mietintö LiVM 4/2017 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi ajoneuvojen suurimpia mittoja ja massoja koskevan direktiivin (EU) 2015/719 asettamista vähimmäisvaatimuksista ajoneuvon painon etätunnistusjärjestelmään liittyen. Etätunnistusjärjestelmällä pystytään erottamaan liikennevirrasta tarkempaa tarkastusta varten sellaiset ajoneuvot, joiden paino ylittää sallitun rajan. Valiokunta pitää hyvänä, että tämä tehostaa valvontaa, sujuvoittaa liikennettä, lisää liikenneturvallisuutta, tasapuolistaa kilpailun edellytyksiä ja saa aikaan kustannussäästöjä tienpidossa kuljetusten ylipainojen vähentäessä. Lisäksi esityksen myötä kuormaa kuljettava liikenteenharjoittaja ja valvontaviranomaiset saavat tavaranylähettäjältä ja kuljetuksen tilaajalta nykyistä paremmin tiedot kontin ja vaihtokorin painosta, mikä muun muassa vähentää kuorma-autonkuljettajien riskiä kuljettaa tietämättään ylikuormaa.

Valiokunta painottaa, että myöhemmin käyttöön otettava järjestelmä ja tarkastusten käytännön toteutus tulee olla kaikilta osin tasapuolinen eikä se saa aiheuttaa kilpailuhaittaa kotimaisille kuljetusyrittäjille. Edellä mainittu direktiivi mahdollistaa kansallisen päätöksen mukaisesti automaattisten punnituslaitteiden sijoittamisen tielle, etäluettavien mittarien vaatimisen ajoneuvoilta ja liikuteltavien valvontalaitteiden käytön. Suomessa käytettävästä järjestelmästä tehtäisiin kuitenkin päätökset myöhemmin. Direktiivin mukaan ulkomaalaisilta ajoneuvoilta ei kuitenkaan voida kansallisesti edellyttää punnituslaitteen hankkimista, jos niiden rekisteröintivaltioissa ei sellaista vaadita. Valiokunta katsoo, että kuljetusyrittäjien toimintaedellytysten tasapuolisuuden varmistamiseksi voi olla tarpeen arvioida tielle sijoitettavien valvontalaitteiden käyttöä, jotta ylikuormat voidaan havaita tasapuolisesti myös ulkomaisten ajoneuvojen osalta. Valiokunta katsoo, että järjestelmän käyttöönoton valmistelussa on välttämätöntä ottaa huomioon laitteiden toimintavarmuus Suomen talviolosuhteissa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että viimeistään järjestelmän käyttöönoton yhteydessä on tarpeen tarkastella ja pyrkiä kehittämään valvonta- ja seuraamusjärjestelmää ja siihen liittyviä prosesseja muun muassa siten, että valvontaviranomaisten toiminnan resurssitehokkuus voidaan varmistaa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 22/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 7.4.2017

Valiokunnan mietintö LiVM 4/2017 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen ps
varapuheenjohtaja Mirja Vehkaperä kesk
jäsen Mikko Alatalo kesk
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mats Löfström r
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula